

Vänskapskorruption är också korruption

Korruption i Sverige

Per Kornhall

Leopard

En hyperaktuell bok som jag skulle önska att alla politiker läste.

Kornhall vill bredda begreppet korruption. Det är inte bara mutor utan också vänskapskorruption. Som när riksrevisorn Susanne Ackum anställde sina vänner.

Han visar på sambanden mellan den typen av korruption och privatiseringsvågen. Borgerliga politikernas marknadstro och socialdemokraternas passivitet ledde till att skolor och vårdverksamheter såldes eller gavs bort till privata aktörer, ofta de samma som lobbat för detta. Sedan såldes skolorna eller vårdenheterna till riskkapitalister med jättelika förtjänster. I sin tur placerar de nya ägarna vinsterna via räntesnurror och fortsatta försäljningar i skatteparadis.

En ny form av korruption har uppstått på grund av New Public Management som lett till att skolor konkurrerar om elever via skolpengen. Allt är då kopplat till pengar: Fler elever ger högre intäkter. Elever som kommer från studievana hem kräver färre lärare och mindre stöd. De får högre betyg – ibland alltför höga. Lärarna tvingas sätta högre betyg för att inte gå miste om löneförmåner. Den som protesterar bestraffas. Då flyttar medvetna föräldrar sina barn dit. Resultatet är förödande: Ökad segregation, sämre utbildning, ökad ojämlikhet.

Läsförmågan har till exempel minskat kraftigt i de mest segregerade skolorna. En fjärdedel av femtonåringarna kan inte läsa en dagstidning. Värre blir det och torde leda till ett

oartikulerat missnöje som kan gynna odemokratiska rörelser som SD (Jämför Trump och hans väljare).

Lobbyisterna har tagit över från vilsna politiker och tynande medier. Svängdörrarna mellan politik och näringsliv/lobbyister bidrar till utvecklingen.

Om vi inte förmår förbjuda vinster och radikalt förändra skolans och vårdens styrning är Sveriges framtid mörk.

Jan Molin